

Posudek na bakalářskou práci

Název: Hostitelské rodiny v České republice (aneb co nám zahraniční student dal a vzal)

Autor: Milada Korbelová

Fakulta humanitních studií UK, Praha 2009, 54 s. + Přílohy

Vedoucí práce: Mgr. Ladislav Hrdý

Při výběru tématu své bakalářské práce sáhla Milada Korbelová k problematice multikulturalismu. Zaměřila se na jednu z forem rozvíjení této v současnosti velice prosazované myšlenky. Ideu sdílení, vzájemného respektování a poznávání mezi kulturami zprostředkovávají osobitým způsobem hostitelské rodiny, které po dobu tří měsíců až jednoho roku nabízejí domov středoškolským studentům ze zahraničí. V rámci svého bádání ji zajímalo, jako zkušenost tyto rodiny mají a jak ji zhodnocují. V rámci formulace úkolu pak formulovala dvě hypotézy, první byla, že rodiny přijímají studenty cizince z důvodu seznámení se s cizí kulturou, druhá, že rodiny s mnohočetnou zkušeností s pobytem studenta ze zahraničí v jejich rodině se projeví větší mírou citlivosti na rozdíly mezi kulturami. Pro ověření hypotéz zvolila kvalitativní metodologii a data získala na základě polostrukturovaného rozhovoru.

Koncepčně svoji práci založila na třech výkladových pasážích. První standardně věnovala představení dobrovolnické organizace AFS, která pobyty zprostředkovává a garantuje. Z textu je zřejmé, že autorka práce je velmi zainteresována na dobrovolnické práci a v tomto smyslu také vyzdvihuje význam tohoto typu institucí. V každém případě tato kapitola pasportizuje empirická data.

V druhé výkladové části textu se Milada Korbelová věnuje přímo otázce multikulturalismu, otázce, která měla být teoretickým rámcem výkladu. V tomto směru se ale autorce nepodařilo na šesti stranách vypracovat teoretický koncept, který by ji pomohl a vedl ji při interpretaci empirických dat. Dle mého soudu by bylo lze z konceptu MKV vyjít a nezůstávat pouze u proklamací cílů. Bylo by vhodné se zaměřit naopak na její východiska. Řešit otázky předsudku a stereotypu, otázky kulturního šoku (bylo zmíněno nekonceptně jinde) a kulturního konfliktu, otázky typu migrace a z něj pramenící typ adaptace na hostitelskou společnost, otázky kontaktní hypotézy na níž je celý program AFS vlastně založen. Pravdou je, že autorka se o něco takového pokouší, když se snaží vyrovnat se s pojmem kultura. Volba definice, jak ji vidí MKV, však autorku nemůže navést k rozklíčování problému, napak problém výzkumě mlží (problém vědy x ideologie).

Třetí výkladová část je pak věnována analýze empirických dat. Autorka standardně představuje výzkum. Snad bych jen uvítala přehledovou tabulku zahraničních studentů, kteří pobývali v rodinách, aby čtenář měl představu ve vztahu k jakým kulturám mohou informátoři činit srovnání. Interpretace je pak založena zejména na prezentaci výpovědí informátorů. Autorka tedy formuluje kategorie, které doplňuje výroky informátorů. Možná, že kdyby si s daty více pohrála, nemusela by tolik nechat mluvit druhé a vzala by si slovo sama. K práci je ještě připojena drobná pasáž týkající se vyhodnocení dotazníku AFS. Je zvláštní, že autorka neprezentuje kvantitativní data jedinou tabulkou. Nemožností takto revidovat výsledky vzniká dojem, že některé negativní odpovědi mohly být zatajeny. Myslím si, že tento appendix je pro práci zbytný.

V závěru se Milada Korbelová vrací ke svým hypotézám. Tvrdí, že první hypotéza se potvrdila, že rodiny chtějí zejména poznat jinou kulturu. Možná, že při zaposlouchání se do výpovědí hostujících matek, je na prvním místě porozumění s druhým, bez ohledu na jeho

kulturu. V tomto smyslu je naopak kultura to co se musí obcházet, aby se matka s „dítětem“ mohly obejmout. To potvrzuje i nenaplnění druhé hypotézy, více zkušeností neřeší kulturu, ale cestu k druhému, od kultury se vlastně odmyšlí a jak správně formuluje autorka - záleží podle informátorů na povaze dítěte-hosta.

Práce Milady Korbelové by snesla ještě dopracovat. Přesto je cenným medailokem další neziskové dobrovolnické organizace, která reálně prosazuje myšlenku nikoliv multikulturalismu, ale intekulturalismu. Autorka pracuje s empirickými daty, která získala na základě vlastního výzkumu. Tato data dokázala utřídit, formulovat kategorie a sepsat text.

Práci hodnotím jako velmi dobrou.

V Praze 14.6. 2009

PhDr. Dana Bittnerová, CSc.